תכנית עבודה בית ספרית

יעדי ביה"ס בנויים על משנתו החינוכית, על צרכיו המיוחדים, על המדיניות הארצית של משרד החינוך ועל תכניות שנתיות מיוחדות. יעדים אלו מהווים תשתית לתוכניות הלימודים בביה"ס ולפעילויותיו השנתיות.

תכנית הלימודים מושתתת על ארבע מטרות מרכזיות:

1. קידום אקלים מיטבי וחיזוק החוסן

ביה"ס מאמין בהעצמה ובהתבוננות בפרט כבסיס לתהליך הלמידה, לכן תהליכי הלמידה והערכה שזורים בתהליכים רגשיים וחותרים למצוינות כהתקדמות אישית וכוללים תהליכים רפלקטיביים.

חינוך בחיוך

תרבות חינוכית בית ספרית , ששמה דגש על אקלים רגשי חיובי, בו המורה קשוב לצרכי התלמידים, ומתקיימת מערכת יחסים של דאגה ואכפתיות, המתחשבת בנקודת המבט של התלמיד/ה, ובתוך כך מתקיימות פתיחות, תמיכה ואמונה בדרך.

א. תכנית "מוגנות ואחריותיות".

אנו מאמינים, כי יש לפעול למניעת אלימות בנחרצות ובשיטתיות, תוך מתן כלים והזדמנויות ליצירת פתרונות חיוביים ונאותים. נקפיד על גבולות התנהגות ברורים ומוכרים, המפתחים את תחושת הביטחון האישי של כל תלמיד ומורה (כמתואר בתקנון ביה"ס, בטבלת מוגנות). בנוסף בביה"ס נמצאת מדריכת מוגנות, המסייעת לשמירת אקלים מיטבי ובטוח.

ב. כישורי חיים

מטרתנו להמשיך ולשקוד על יצירת תרבות בית ספרית, המטפלת בפרט ובהשתלבותו במעגלי החיים המתרחבים. אנו עובדים לשיפור מתמיד של אקלים מטפח ומצמיח, המחזק את תחושת השייכות והמסוגלות האישית. מטרת התכנית לפתח אינטליגנציה רגשית וחברתית. בכל שכבת גיל יעובדו כישורים בהתאם לגיל ולנושאים הרלוונטיים. אנו נמשיך ונעמיק את התייחסותנו לנושאים כמו: התמודדות עם קונפליקט, תקשורת בין אישית, שמירה על ערוצי הדברות תלמידים – מורים – הורים, קבלת החלטות, התמודדות עם מצבי לחץ אישיים וחברתיים, תכניות מניעה והתמכרויות, בניית זהות אישית – משפחתית- חברתית ועוד.

ג. "החינוך האישי" ומעגלי שיח

תכנית החינוך האישי תלויה במדיניות משרד החינוך ומטרתה לתת מענה לצרכיו האישיים של התלמיד, להעצים אותו, לשפר מיומנויות תקשורת חברתית ובין אישית בקבוצה ועם המחנך/ת. שיעורי החינוך מתקיימים במעגלי שיח. דבר המאפשר חיזוק הקשר בין התלמיד, המחנך/ת והקבוצה. דבר המשפיע על תחושת המסוגלות, הביטחון והשייכות של התלמיד.

ד. "בוקר טוב אלון"

מפגשי שיח כיתתיים עם המורה של עשר דקות בתחילת כל יום לימודים. מפגשים אלו נועדו לפתח יחסי קרבה ואכפתיות, לפתוח את יום הלימודים באווירה מיטבית ולאפשר לתלמידים לשתף ולהעלות נושאים וסוגיות לדיון.

ה. "פנים אל מול פנים"

מפגשים שנערכים בין המורים המקצועיים והתלמידים בתום יום לימודים, במטרה לחזק את הקשר הבין אישי בין המורה לתלמיד, ולהשתמש בתובנות הפסיכופדגוגיות שעולות במפגש. הדיאלוג הוא כלי מרכזי בקשר ובתקשורת, בחינוך ובחיים בכלל, ובחטיבת "אלון" בפרט. במפגשים אלו אנו מצליחים לשמוע, להקשיב, לראות, להחמיא, ולהסתכל בעיניים.

ו. "חוויחד"

מקום למפגש חווייתי בגובה העיניים. כישורי חיים, מגדר, מיניות וחושן, שיעורי חינוך, שוקלים ערכים ועוד. מסגרת קבוצתית מצמיחה, המאפשרת התפתחות קוגניטיבית, תמיכה רגשית וחברתית, שיפור יכולת ההתמודדות עם מצבי חיים שונים והעצמה.

ז. צמידי העצמה

צמידי העצמה ניתנים לתלמידים כמשוב מחזק בתחומים: ערכים, יעדים,

הנהגה, הצלחה, יוזמה והתמדה.

ח. מגדר

בחטיבת "אלון" שמים דגש מיוחד לנושא שוויון הזדמנויות בין המינים, בתכנים, פעילויות ובדיונים פתוחים בסוגיות מגדריות. אנו מאמינים כי התייחסות לנושא חשוב זה תאפשר לתלמידינו לגבש זהות מגדרית ותשפיע בעתיד על עיצוב חברה שוויונית.

ט. תל"ת – תלמידים למען תלמידים

מערכת תמיכה לימודית לפי מקצועות וחונכות תלמידים. בדרך זו מעבר לסיוע הלימודי, מתפתחות אכפתיות, ערבות הדדית וחברויות. גם המקבל וגם המעניק יוצאים נשכרים.

2. חינוך למצוינות וחדשנות פדגוגית

ביה"ס שם לו למטרה הקניית ידע, מיומנויות, פיתוח חשיבה וערכים (כלי חשיבה, מיומנויות למידה, ערכים חברתיים), הדרושים בחברה מודרנית. כל זאת במטרה שהתלמיד יחווה חוויות הצלחה ומסוגלות, שיניבו הישגים לימודיים גבוהים יותר.

א. סביבות למידה

השנה נמשיך ונפתח סביבות למידה ותכניות מתוקשבות המותאמות ללמידה מיטבית, ומכינות את הלומד למאה ה-21. נתמקד בניצול מרחבי למידה חוץ ופנים בית ספריים ובניית מרחבים נוספים.

ב. עבודות חקר

כתיבת עבודת חקר מהווה נידבך חשוב בלמידה פעילה.
כתיבת עבודת חקר מחייבת תכלול מיומנויות למידה מרכזיות כמו: איתור מידע, כתיבה תקנית, ארגון ידע, קול אישי, וחשיבה ביקורתית- טיעונית, ושמה דגש על תהליכים ותוצרים.
במהלך 3 שנים מתנסים כל התלמידים בכתיבת עבודות ברמות חקר שונות, בהלימה לשכבת הגיל.

ג. למידה רב-תחומית

למידת מיומנויות זהות בתחומי דעת שונים ויצירת שפה משותפת של מושגים (שלהב"ת), והשקה בין תחומי הדעת בלמידת נושא משותף. למידה זו כוללת דרכי הערכה חלופיות משותפות למספר מקצועות לימוד, דבר המוביל לצמצום משימות הערכה וליישום ההעברה בין תחומי הדעת והבנת הרלוונטיות לחיינו.

ד. למידה שיתופית

מתקיים לימוד משותף עם המגזר הערבי - בשל"ח עם בית הספר מקיף כפר-ברא ובהיסטוריה עם בית הספר בטירה.

ה. תמיכה לימודית לתגבור, לחיזוק ולהעשרה

כחלק מחתירה למצוינות ולשיפור הישגים מתקיימת מערכת שעות מיוחדת, הכוללת שיעורים פרטניים ועבודה בקבוצות הומוגניות. התמיכה הלימודית ניתנת בשיעורי תגבור, שיעורים פרטניים, שיעורי אל"ה, מרכז "לב-אלון" ושעות עולים. בנוסף אנו מאמינים בשיתופי פעולה ונהנים מסיוע של ההון האנושי בקהילה – מתנדבים מחברת "אמדוקס", מתנדבי פו"ש ומכיניסטים.
ביה"ס מעודד לימודי העשרה ומצוינות בתחומי דעת, מעבר לתכנית הלימודים. בין היתר תכנית "אמירים", כיתת אומן, רובוטיקה, נבחרות אתלטיקה וכדורעף .

3. קידום שוויון הזדמנויות, הכלה ומיצוי הפוטנציאל

ביה"ס שואף לאפשר לכל תלמיד לפתח את יכולותיו, לאפשר לו הזדמנויות לחוות הצלחות אישיות ולרכוש כלים למיצוי הפוטנציאל האישי. אנו שוקדים על העצמת התלמיד והכרה בייחודיותו, על צמצום פערים, פיתוח תחושת מסוגלות אישית, עצמאות ותפקוד חברתי מיטבי. חט"ב אלון מקיימת **אורח חיים סובלני -** קבלת השונה על בסיס עיקרון ההדדיות, מעודדת ראייה מערכתית של דרכי הטיפול בתלמידים ומעניקה להם תמיכה חינוכית-טיפולית. התמיכה ניתנת בין היתר באמצעות תכנית א.י.ל ("אני יכול להצליח"), תכנית "מלקות ללמידה", מערך משלבי הוראה, קבוצות חברתיות, ותרפיה.

4. העמקת החינוך לערכים ופיתוח מנהיגות ומעורבות חברתית

התכנית הערכית הבית- ספרית מורכבת מ- 3 צירים:

- נושא מרכזי לכל שכבה: ז'- "בני מצווה", התבגרות וחקר "שורשים"
  ח'- מעורבות חברתית בקהילה, "מנהיגים ומנהיגות"
  ט'- זיכרון והנצחה
- תכניות משותפות לכל השכבות: תכניות ערכיות ייחודיות לכל תלמידי ביה"ס.
- תכניות ערכיות בין תחומיות, המשתלבות במקצועות הלימוד.

א. דרך ערך – חינוך לערכים ברוח מגילת העצמאות

ביה"ס זכה באות המצוינות, שהוענק לו מטעם תכנית מארג. התהליך כלל פיתוח תרבות בית ספרית הולמת לעיצוב זהות יהודית, ציונית אזרחית, כתיבת תכניות מיוחדות ע"י צוותי המורים, ישומן והטמעתן בשגרת הלימודים והכנסת פעילויות חווייתיות ערכיות. אנו נמשיך ונשקוד על הטמעת תכניות ערכיות-ייחודיות בשגרת ביה"ס ותרבותו וזאת כחלק מהחתירה למצוינות.

"שוקלים ערכים"

כל חודש נערכת בכל הכתות שעת חינוך במתכונת בית מדרש. המפגש מוקדש לנושא ערכי (בד"כ דילמה), הלקוח מלוח השנה העברי ומשלב מקורות לימוד מגוונים, שיח פתוח ודיון אקטואלי.

ב. לימודי מורשת ותרבות ישראל

כחלק מעיצוב זהות התלמיד אנו מחנכים לערכים יהודיים- ציוניים ודמוקרטיים. תלמידינו נחשפים לערכי היהדות, לדמויות מופת, לאירועים היסטוריים ולסוגיות דמוקרטיות בתולדות העם ובחברה הישראלית. התלמידים מכירים מגוון עשיר של תכניות ערכיות וטקסטים מגוונים ללימוד התרבות היהודית וסוגיות אזרחיות אקטואליות בנות ימינו. התלמידים מעורבים בפעילויות מעצבות זהות, מרבים לדון בסוגיות זהותם היהודית –ישראלית, מפתחים סובלנות לאחר, מעורבות בחברה הישראלית ואחריות לדמותה של המדינה.

"פני שבת נקבלה" – תכנית רב תחומית להכרת תכני השבת וערכיה בתרבות היהודית. בסיומה נערך טקס קבלת שבת כתתי.

"בואו עיתון" – במסגרת לימוד מעגל החגים שבלוח השנה העברי נכתבה תכנית מיוחדת ללימוד מורשת חג החנוכה ותקופת החשמונאים. התכנית מעלה לדיון את סוגיית המתייוונים אז והיום ומהווה בחינת הרלוונטיות לימינו.

"קהילתנו" – תכנית לחקר קהילות יהודיות מימי הביניים. במסגרת שעורי ההיסטוריה ובזיקה לתכנית "שורשים" חוקרים התלמידים את הקהילה של משפחתם באופן יצירתי וחווייתי.

"מגילת העצמאות שלי" – בנוסף על עבודת "שורשים" כותבים תלמידי כתות ז' את מגילת העצמאות המשפחתית שלהם, המלמדת על מעורבות המשפחה בתקומת המדינה.

"יהדות כתרבות"- ביה"ס פועל בשיתוף פעולה עם קרן פוזן ללימוד יהדות כתרבות. למפגשים שותפים מנחים מבינ"ה ו"במה" ללימוד חווייתי הכוללים שיח אקטואלי והעשרת אירועי תרבות בנושא הקשר לעם, לארץ ולחברה הישראלית.

ג. קשר אדם מקום

חלק בלתי נפרד בעיצוב זהותו של אדם הוא הקשר למקום. בחטיבת אלון אנו משקיעים משאבים רבים בנושא. בחטיבה מספר תכניות ליצירת זיקה לעיר ולארץ. אנו מאמינים כי היכרות עם המקום מפתחת את תחושת השייכות ומביאה למעורבות ואחריות סביבתית בקרב תלמידינו.

של"ח ולימודי ידיעת הארץ- בביה"ס פועלת תכנית ללימודי ארץ ישראל, החושפת את התלמידים למורשתה ולנופיה. מקצוע זה כולל טיולים, סיורים, גיחות וסדנאות לפיתוח זיקה לארץ ופיתוח אחריות אישית. המקצוע נלמד בשיעורים ובפעילויות שטח מגוונות הכוללות לינת שטח, הדרכות, התארגנות כיתתית, בישולי שדה, פיתוח מיומנויות מנהיגות ומעורבות בקהילה.

"אדמקום" – במסגרת כתיבת תכניות לפיתוח קשר לארץ ולקהילה נכתבה תכנית לימודים לשכבות ח' ט' המתמקדת ביצירת זיקה לעיר כפר סבא ולמורשתה. התלמידים לומדים לנווט בעיר, חוקרים את עברה באמצעות ביקור במבנים היסטוריים ולומדים על מגמות בהתפתחותה.
יוזמה נוספת בעניין היא אימוץ "**שביל ראשונים**" וקיום סיורים והדרכות לתלמידים מבי"ס יסודי באתרים היסטוריים בעיר ללימוד מורשתה.

"האלון של אלון"- תכנית ייחודית ערכית המתמקדת בקשר בין המושגים מולדת, אדם ושורשים מנקודת המבט של האיש והמנהיג יגאל אלון על שמו נקרא ביה"ס. בתכנית נבחנים הערכים בהם האמין ומקומם בתרבות ביה"ס, מתקיימת פעילות חווייתית "המרוץ לאלון" ויחידה עיונית הכוללת משימת כתיבה במסגרת שיעורי עברית.

ד. "מסע החירות ומסע האחריות"

תכנית כלל בית ספרית המתמקדת בהיבטיו הרבים של ערך החירות וערך האחריות המתחייב ממנו. התכנית מסתיימת באירוע שיא: לקראת יום העצמאות יוצאים כל תלמידי ביה"ס, צוות המורים והעובדים למסע בית ספרי משותף לירושלים, מבקרים באתרים המהווים סמל לחירות ישראל, חווים דמוקרטיה פעילה ולומדים על המאבק לחירות אישית וחירות לאומית. את מסע החירות אנו חותמים בטקס הדלקת משואות ע"י תלמידים ומורים נבחרים המייצגים את ערכי ביה"ס לשנה הנוכחית.

ה. הנצחה וזיכרון

הזיכרון הוא אבן הראשה של זהות היחיד, כמו גם של הזהות הקולקטיבית הלאומית. הזיכרון מאפשר את בניית תודעת הרציפות בין העבר, ההווה והעתיד. במוקד התכניות שעוסקות בזיכרון ובהנצחה אנו מציבים את הערכים עליהם מושתתת דמותה של מדינת ישראל.

אימוץ קהילת לחווא

אימוץ הקהילה הינו מסורת ארוכת שנים בביה"ס. לחווא, עיירה קטנה בפולין, שאנשיה היו מהראשונים למרד בצורר הנאצי. הקהילה אומצה ע"י ביה"ס לפני שנים רבות. מאז מטפח ביה"ס קשר עם ניצולי הקהילה ומציין בטקס משותף עם משפחות הניצולים את יום פרוץ המרד בעיירה.

"זיכרון בסלון"

מפגש עם שורד שואה, המשתף בסיפורו האישי. למפגש זה מוזמנת כל קהילת ביה"ס – תלמידים, הורים ומורים.

"חיים של נגיעה" – מורשת רותם שני ז"ל

רותם ז"ל בוגר החטיבה נהרג בפעילות מבצעית והוא בן 20. רותם אהב את מקצועות הספורט וההיסטוריה. בראשית השנה אנו מציינים את יום הולדתו ביום ספורט לזכרו. במהלך השנה כותבים תלמידי שכבת ט' עבודה בנושא מורשתה של מדינת ישראל. סיום הפרויקט מצוין בשבוע של יום הזיכרון לחללי צה"ל בטקס חלוקת מלגות על שמו, לתלמידים שכתבו עבודות מצטיינות. את המלגות תורמת משפחת שני בערב זיכרון המשותף לתלמידי השכבה, לבני משפחתו ולמוקיריו.

ו. הכשרת התלמיד כאזרח העתיד

התלמידים יחשפו לתכנית ללימוד עקרונות המשטר הדמוקרטי ולמאפייני התרבות הדמוקרטית. מטרת התכנית להקנות לתלמיד ידע ויכולת ניתוח בשאלות חברתיות ופוליטיות – אקטואליות, ליצור אצל התלמיד מחויבות למשטר הדמוקרטי ונכונות להגן עליו. כמו כן ניתן ביטוי לסוגיות ולקונפליקטים במציאות הישראלית.

ז. חיים משותפים בחברה רב-תרבותית

טיפוח סובלנות כבסיס לחיים משותפים בשני צירים מרכזיים:

- מפגשים עם המגזר הערבי – תלמידים משכבה ח' מחטיבת אלון ומבית הספר המקיף בכפר-ברא ומחטיבת הביניים בטירה.
- ממשקים עם בעלי צרכים מיוחדים – פנים בית ספריים וחוץ בית ספריים.

ח. פיתוח מנהיגות צעירה והעצמה אישית

בביה"ס פועלות קבוצות שונות של מנהיגות צעירה עבור תלמידים המגלים עניין, אחריות ומעורבות בקידום חברת התלמידים ופועלים להעצמה אישית: מועצת תלמידים, ועדת שכבה, עמיתים, מדריכי של"ח (משצי"ם ופש"צים), "אמירים", מדצי"ם, חונכים, רדיו תלמידים, מערכת עיתון, צילום, דיבייט, קבוצות התנדבות, קבוצות העצמה, הרכבים מוסיקליים, פעילויות בקהילה בעיר. בנוסף פועלות נבחרות מובילות בתחום הספורט בענף האתלטיקה והכדורעף. על קבוצות אלו נפרט בהמשך.

ט. מעורבות בקהילה

ההתנדבות בביה"ס מהווה ביטוי ויישום החינוך לאחריות ולמעורבות ציבורית. יחד עם "מדור התנדבות נוער וצעירים" בעיריית כפר-סבא, נבנתה תכנית פעילות רב גונית לשכבת ח'. השנה מורחבת התכנית ותכלול פעילויות גם לשכבות ז', ט' בזיקה לתחומי הדעת השונים. במהלך השנה פועלים התלמידים בהתנדבות אישית ובהתנדבות כיתתית במסגרות מסודרות בביה"ס ובקהילה, מזהים צרכים, מסייעים ומגלים אחריות חברתית.

י. סביבה מעצבת זהות

"טבע האדם" - תכנית בנושא קיימות המכוונת לנושא איכות הסביבה ולחינוך לאורח חיים מקיים. התכנית כוללת תכנים ופעילויות ללימודי הסביבה ומשולבת במסגרת לימודי המדעים.

תכנית החינוך החברתי

תכנית הח"ח מהווה חלק בלתי נפרד מתכנית הלימודים ומושתתת על ערכים מרכזיים בביה"ס. במהלך שלוש שנות לימודיו נחשף התלמיד לתכנים ולפעילויות מגוונות ליישום ערכי חזון ביה"ס: **א**חריות, **שי**כות, **מ**צוינות, **כ**בוד (אשימ"ך).

אירועים	שכבה ז'	שכבה ח'	שכבה ט'
חגי תשרי	○ "כוחה של תשובה" ○ מפגש עם רב	○ חשבון נפש ושנוי ○ 4 המינים	○ חשבון נפש ושנוי ○ "ונתנה תוקף"
יום המרד בלחווא			טקס עם ניצולי הקהילה
יום הזיכרון ליצחק רבין- יום דילמה	○ האיש רבין ○ תרבות המחלוקת דיון דילמה	○ תרבות המחלוקת דיון דילמה: אחריות חברתית ○ מנהיגות ומנהיגים	○ מחלוקות בחברה דמוקרטית- דיון דילמה אקטואלי ○ שייכות וסולידריות
כ"ט בנובמבר	ההחלטה באו"ם	תכנית החלוקה	גבולות מדינת ישראל
יום זכויות האדם	10 בדצמבר – פעילויות שכבתיות		
חנוכה	○ טקס חנוכה חידון והפעלות	○ טקס חנוכה ○ בירור מיתוס הגבורה	○ "בואו עיתון" פעילות שכבתית
ט"ו בשבט איכות הסביבה	○ חידון שכבתי ○ 7 המינים	○ "הסביבה של כולנו"	○ שימור מול פיתוח
פורים	פורימון בית ספרי בחסות מועצת התלמידים פעילות בנושאים: "גלוי והסתר", "ונהפוך הוא", "שמחה- על שום מה?"		
המאבק לחירות ישראל	חירות ואחריות - פעילויות מחג הפסח עד חג העצמאות		
פסח	הגדת הפסח	פעילויות בנושא חירות	פעילויות בנושא חירות
זיכרון והנצחה יום השואה יום הזיכרון	○ "בר מצווה בשואה" ○ ערב "זיכרון בסלון" ○ פעילות ליום הזיכרון ○ הגשת "מגילת העצמאות שלי"	○ פעילות ליום השואה ○ ערב "זיכרון בסלון" ○ פעילות ליום הזיכרון ○ "אנו מכריזים בזאת"- פעילות בינ"ה	○ ביקור במוזיאון "יד ושם" ובהר הרצל ○ "מורשת רותם שני"- ערב חלוקת מלגות ○ צעדה עירונית
יום העצמאות	"מסע החירות ומשא האחריות" המסע הבית- ספרי לירושלים		
יום ירושלים	ביקור בירושלים במסע החירות		משצ"ים בצעדת ירושלים
שבועות	○ מגילת רות - אמון ואחריות	○ כולנו זקוקים לחסד	○ לזרוע היום- לקצור בעתיד

האירועים מלווים בדפי **"שוקלים ערכים"** – טקסטים מגוונים ליצירת שיח ערכי בקבוצות החינוך.

תכנית החינוך החברתי

אירועים	שכבה ז'	שכבה ח'	שכבה ט'
טקסים	פתיחת שנה, יום הזיכרון ליצחק רבין, שבוע אורח חיים בריא, "הדלקת משואות" בירושלים, טקסי זיכרון לשואה ולגבורה, לחללי מערכות ישראל ולנפגעי הטרור		
טקסים שכבתיים	○ סיום מחצית- כינוס שכבתי ○ מסיבת "שורשים"	○ סיום מחצית- כינוס שכבתי ○ סיום מעורבות חברתית	○ סיום מחצית- כינוס שכבתי ○ מסיבת סיום
פרויקטים מיוחדים	○ **"לחיות ביחד"** היכרות ובניית הכתה כקבוצה תומכת. ○ **"בני מצווה"**- חקר **"שורשים"** ופעילות בזיקה לתרבות יהודית **"בית מדרש מוזיקאלי-** הורים תלמידים. ○ **"פני שבת נקבלה"** תכנית בין תחומית. ○ התרמה ○ **התנהגויות סכוניות**: אינטרנט, שעות פנאי	○ **"מעורבות חברתית"-** התנדבות אישית וכיתתית בקהילה ○ "מנהיגות ומנהיגים" ○ **מגדר ומיניות-** ערב הורים תלמידים ○ **מניעת התמכרויות**: תכנית "עמיתים" בדגש על מניעת אלכוהול ותרבות הפנאי ○ **תכנית א.י.ל והצבת מטרות**: יום מוקד "העצמה אישית"	○ **"טקס לחווא"** לזכר ניצולי העיירה, המאומצת ע"י ביה"ס. ○ **"מורשת רותם שני"** לזכרו: יום ספורט, כתיבת עבודות חקר וערב חלוקת מלגות. ○ **מניעת התמכרויות**- אלכוהול וסמים ○ התרמה
זהות אישית, חברתית, לאומית	○ זהות מהי? ○ חקר שורשי המשפחה וכתיבת עבודת חקר ○ מורשת יגאל אלון ○ תרבות ישראל, ערכים ומשמעותם. ○ רב תרבותיות בישראל	○ מעורבות חברתית ותרומה לקהילה. ○ פיתוח עמדות לתרבות הדמוקרטית. ○ תרבות ישראל- ערכים ומשמעותם.	○ עקרונות הדמוקרטיה, לימודי אזרחות, זכויות אדם, רב תרבותיות בחברה הישראלית ○ תרבות ישראל – ערכים ומשמעותם. ○ דילמות ואקטואליה
	התפתחות אישית ומעורבות חברתית		
טיולים וסיורים ידיעת הארץ (של"ח)	○ יום גיבוש שכבתי, כולל פעילויות שדה. ○ טיול שנתי לגליל. ○ טיול בית ספרי – "מסע החירות ומשא האחריות".	○ גיחה בת יומיים- מחנאות ולינת שטח. ○ טיול שנתי למדבר יהודה ○ 3 סיורים לימודיים עפ"י תכנית של"ח. ○ טיול בית ספרי –"מסע החירות ומשא האחריות"	○ "מסע כוכב"- 3 ימים בצפון הארץ-לינת שטח. ○ 3 סיורים לימודיים עפ"י תכנית של"ח. ○ טיול בית ספרי – "מסע החירות ומשא האחריות"
סיורים לימודיים וימי מוקד	○ יום מדעים ○ מניעת התמכרויות בדגש על עישון ואלכוהול. ○ יריד "בני מצווה" ○ ביקור בתערוכה	○ "אדם מקום" סיור של"ח בדגש על שימור אתרים. ○ יום בנושא מדעים. ○ מניעת התמכרויות וניצול שעות פנאי. ○ "הכל אני יכול"- יום מוקד בנושא הצבת מטרה אישית. ○ תכנית מגדר	○ יום למניעת התמכרויות- מניעת סמים ואלכוהול. ○ "שביל ראשונים" ○ יום "הכוון" לתיכון. ○ מורשת רותם שני- יום ספורט לזכרו, עבודות חקר, טקס וחלוקת מלגות לזכרו.
אורח חיים בריא	שבוע של הרצאות, פעילויות, תחרות הכריך הבריאותי, ולימוד הנושא בתחומי הדעת השונים		
יום התלמיד	בחסות מועצת התלמידים		
מופעים והצגות	התכנית התרבותית תפורסם במהלך השנה.		

תכנית פיתוח כישורי חיים

תכניות הייעוץ בבית הספר מקדמות את רווחתם האישית והחברתית של התלמידים. הנושאים נלמדים ברובם ע"י המחנכות בשיעורי חברה. בנוסף לכך מתקיימות פעילויות העשרה רבות: ימי עיון, דיונים כיתתיים, סדנאות, הרצאות, סדנאות, סרטים, הצגות וכו'. כל זאת במטרה להעלות את המודעות העצמית, המעורבות החברתית וחיזוק החוסן הנפשי.

העצמה	שכבה ז'	שכבה ח'	שכבה ט'
זהות עצמית וויסות רגשי	○ להתמקם במקום חדש. המעבר כהזדמנות לימודית וחברתית. ○ ייחודיות, שונות ומה שביניהם. ○ עיצוב זהות אישית ומגדרית.	○ ניהול מצבי מצוקה ופיתוח חוסן. ○ פיתוח רגישות למצוקת האחר. ○ עיצוב זהות אישית ומגדרית. ○ סדנת "מצמיחים"	○ ניהול רגשות – התמודדות עם תסכול. ○ פיתוח חוסן. ○ "יש אוזן קשבת". ○ עיצוב זהות אישית ומגדרית.
כשירות בין-אישית במעגלים שונים	○ אינטרנט בטוח ○ חיים בקבוצה חברתית. "לעשות מקום" לעצמי ולאחרים. ○ עמידה בלחץ קבוצתי, בריונות והצקה.	○ גיל ההתבגרות ויחסים בין המינים, חיזור, סטריאוטיפים. ○ תקשורת עם הורים. ○ סדנאות בנושא מגדר ומיניות. ○ אינטרנט בטוח	○ אינטרנט בטוח ○ אהבה, חברות, יחסי מין ואמצעי מניעה. ○ סדנאות בנושא התנהגות מינית נורמטיבית, מניעת פגיעה מינית.
תפקודי למידה, שיפור כושר למידה	○ תכנית א.י.ל ○ התמודדות והתארגנות לקראת למידה, חרדת בחינות, פחד מכישלון. תעודה ראשונה בחטיבה.	○ תכנית א.י.ל ○ הכרת דרכי למידה וחיזוק מיומנויות ללמידה יעילה. ○ הצבת מטרות אישיות ולימודיות (smarti)	○ "הכוון" – ייעול הלמידה לקראת המעבר לתיכון. ○ בחירה והצבת מטרות להצלחה.
התמודדות במצבי סיכון, לחץ ומשבר	○ תכנית למניעת התמכרויות (עישון), הבנת הגורמים ובניית עמדות.	○ אלכוהול ותרבות הפנאי: למניעת התמכרויות בדגש על אלכוהול ולחץ חברתי. ○ למידת עמיתים.	תכנית למניעת התמכרויות בנושא סמים. בניית עמדות וחיזוק עמידה בלחץ חברתי.
התמודדות עם קונפליקטים	"לחיות ביחד"- פיתוח סובלנות ושיתוף פעולה. מניעת אלימות, יחס לאחר, פיתוח אקלים כיתה תומך ומצמיח.	מניעת אלימות, טיפוח אקלים חינוכי מיטבי והקניית כלים להתמודדות עם קונפליקטים.	פתרון סכסוכים ומניעת אלימות. טיפוח אקלים מיטבי והקניית כלים להתמודדות עם לחצים.

* יתכנו שינויים בפעילויות

קבוצות לימוד לשיפור הישגים ולהעצמה אישית

חט"ב "אלון" רואה עצמה מחויבת לתת מענה לצרכים השונים של אוכלוסיית התלמידים. בחטיבה תכניות רבות, הכוללות מסגרות מיוחדות לשיפור הלמידה, תמיכה לימודיות ותכניות העשרה מגוונות.
הפעילות החברתית בביה"ס כוללת מסגרות פעולה חברתיות לפיתוח מנהיגות צעירה וחוגים שונים להעצמה והנאה.

1. קבוצות לימוד לשיפור הישגים לימודיים

תכנית אל"ה

במסגרת ההדגשים הפדגוגיים פועלת בשכבת ז' תכנית אל"ה, הנותנת מענה לתלמידים הזקוקים להבניית תהליכי הוראה מותאמים ולשיפור מיומנויות בשפה העברית. במהלך השנה ילמדו התלמידים המאותרים בקבוצות קטנות וישכללו אסטרטגיות למידה תוך הפעלת דרכי בקרה- והערכה ובטיפוח אישי של מורים שהוכשרו לכך.

שעות פרטניות

במסגרת שיפור הלמידה עפ"י עקרונות רפורמת "אופק חדש", ניתנים שיעורים פרטניים ע"י מורי ביה"ס לקבוצות קטנות של תלמידים. השיעורים הפרטניים ניתנים בתחילת היום בשעה 07:40 או בתום יום הלימודים. התלמידים נבחרים עפ"י שיקול דעת מקצועי ועובדים בתכנית לימודים מסודרת ומחייבת.

"לב אלון"

תלמידים לקויי למידה שעברו אבחון וועדת שילוב, זכאים לקבל עזרה מסודרת מצוות מורים מקצועי בתחום. השעורים ניתנים במרכז הלמידה בביה"ס ובמערכת אישית.

דוברי אנגלית

קבוצת תלמידים המצטיינים בשפה האנגלית, לומדים ברמה מתקדמת בתכנית ייחודית.

שעות תגבור

ביה"ס שם לו יעד לקדם תלמידים הזקוקים לתגבור וחזרה על החומר. השיעורים ניתנים במקצועות מתמטיקה, מדעים, צרפתית, אנגלית ועברית לחיזוק הנושאים הנלמדים בכיתה ומתקיימים בקצה יום הלימודים.

בראשית השנה יתפרסם עדכון לגבי מערכת שיעורי התגבור לשנת הלימודים הנוכחית.

קבוצת קדימ"ה

קבוצת תמיכה וחיזוק לשיפור ההישגים בשכבת כיתות ט' לתגבור לימודי לקראת המעבר לתיכונים. השיעורים מתוגברים במקצועות מתמטיקה, מדעים, לשון, אנגלית והומניסטיקה וניתנים ע"י מורים מומחים, במערכת מיוחדת בהמשך יום הלימודים. התכנית מטעם עירית כפ"ס ופתיחתה מותנת במימונה ע"י הרשות.

מתנדבי פו"ש וסטודנטים

במהלך השנה ניתנים שיעורי עזר אישיים לתמיכה לימודית וחיזוק, ע"י סטודנטים ומתנדבי עמותת פו"ש. העמותה שמה לה יעד לפעול למען מתן הזדמנויות בחינוך, ופעיליה משקיעים מאמץ לטיפוח וקידום תלמידים המעוניינים להשקיע ולהתקדם.

חונכות אישית

מפגשים פרטניים של סטודנטים מהמחלקה לקידום נוער עם תלמידים נבחרים לתמיכה, יצירת דיאלוג משמעותי עם דמות טיפולית וסיוע לימודי.

2. פעילויות העשרה

כחלק מתהליכי העצמה המתנהלים בביה"ס אנו בונים פעילויות מיוחדות לשילוב לימודים הפורמאליים עם פעילויות בלתי פורמאליות. אנו רואים בקבוצות עניין אלו קבוצות לטיפוח מנהיגות בביה"ס. פתיחת הפעילויות מותנית בתנאים מיוחדים המתפרסמים בראשית השנה.

רדיו תלמידים

בביה"ס פועלת תחנת שידור, המשדרת בכיתות. השידורים מועברים ע"י קבוצת תלמידים שעברה קורס שנתי. במסגרת זו לומדים התלמידים לכתוב, לראיין, לשדר ולהנחות תכניות. בלב ביה"ס פועל חדר רדיו ממנו משודרות תכניות מיוחדות. תלמידים המעוניינים להשתתף יעברו הכשרה ויוכלו להצטרף לשדרני רדיו אלון.

רובוטיקה

FIRST הינו ארגון בינלאומי המעודד בני נוער לפתח חשיבה מדעית- טכנולוגית. הארגון, בשיתוף פעולה עם הטכניון, מלווה קבוצות ייחודיות מבתי הספר המתחייבים לתכנית. את הפרויקט יוביל ויתמוך ארגון **רוטרי** כפר סבא, שיחד עם רכז בית-ספרי והורים מתנדבים, יפתחו את הרובוט עפ"י דרישות התחרות.

כתת אמן

המורה לאומנות מדריכה קבוצה לפיתוח סביבה יוצרת ולימוד האומנות כשפה. החוג מאפשר ביטוי אישי, עבודה בסביבה מפעילה, לימוד טכניקות ציור, סגנונות יצירה ופעילויות העשרה חוץ בית – ספריות. במסגרת המפגשים מקימים התלמידים תערוכה ובונים תיק עבודות, שישמש אותם בהמשך דרכם.

צרפתית

קבוצת צרפתית למצטיינים נפתחת ע"י המורה לצרפתית. לימודי תגבור והעשרה אלו נועדו להכנת התלמידים למגמת הצרפתית בתיכון.

יום ללא ילקוט

כחלק מלמידה משמעותית נבנית תכנית לימודים חווייתית לשכבת ז', שתכלול מפגשים בתחומי עניין מגוונים, ותפגיש את התלמידים עם דרכי למידה ויצירתיות. במסגרת זו מתוכננות פעילויות בית ספריות כמו:

עיתונות ותקשורת

לביה"ס מערכת עיתון פעילה ויצירתית. במהלך השנה לומדים התלמידים את יסודות הכתיבה העיתונאית ומתנסים בעריכת עיתון, הפקתו ושווקו. העיתון מקיף ומקצועי ומהווה ביטוי לחוויות התלמידים ולמעורבותם בתרבות ביה"ס. חלק בלתי נפרד מתיעוד אירועי ביה"ס, מהווה תחום הצילום והכנת מצגות.

הרכבים מוסיקליים ומקהלה

בביה"ס מתקיימים מספר הרכבים מוסיקליים, הכוללים נגינה ושירה. ההרכבים המוסיקליים מופיעים במהלך השנה באירועי ביה"ס. הניהול המוסיקלי מנוהל ע"י מורה מהתחום.

עריכת סרטי וידאו ותיאטרון

ביה"ס שוקל פתיחת קבוצה לעריכת סרטי וידאו לתלמידים המעוניינים לפתח את כישוריהם בנושא, להסריט ולערוך סרטים מאירועי ביה"ס. במסגרת "יום ללא ילקוט" צפויה להיפתח סדנת תיאטרון. *

דיבייט

בביה"ס פועלת תכנית דיבייט ללימוד תורת הנאום. הקבוצה לומדת דרכי הידברות, דרכי שכנוע, דרכים לבניית טעונים אפקטיבים, שפת גוף, תרבות הוויכוח ועמידה מול קהל. התכנית מעצימה אישית את משתתפיה, תורמת לתרבות הדיון בביה"ס ותלמידינו מייצגים את ביה"ס בכבוד בתחרויות העירוניות.

סינית

בביה"ס מתקיים חוג ללימוד התרבות הסינית זו השנה הרביעית. במסגרת זו מתנסים התלמידים בקליגרפיה סינית, בהכנת אוכל, לומדים נימוסי שולחן ואכילה עם מקלות. עוסקים בשפה הסינית ובתרבותה. המפגשים כוללים סדנא יצירתית בנושא החרסינה ועוד.

*** יתכנו שנויים**

3. פיתוח מנהיגות צעירה ומעורבות חברתית

מועצת תלמידים

גוף ייצוגי של התלמידים לקידום חברת התלמידים. 25 – 30 נבחרים משלוש השכבות. מועצת התלמידים פועלת למען רווחת התלמידים בביה"ס, מעשירה את הפעילויות החברתיות – ערכיות, ומפעילה את חברת התלמידים. בתום שלושה חודשים ראשונים של שנת הלימודים, נערכות בחירות ליו"ר המועצה, סגן/ית, מזכיר/ה וראשי וועדות, המהווים יחד את הנהגת המועצה.

פש"צים ח'

צוות ידיעת הארץ בשיתוף המחנכות בוחר בקבוצת מנהיגות הנרתמת להדרכות בכל פעילויות של"ח בביה"ס ומחוצה לו. הקבוצה נפגשת פעם בשבוע, לאחר שעות הלימודים ועוברת הכשרה להדרכה בפעילויות מקצוע ידיעת הארץ. כבר בשנתם הראשונה יוצאים פרחי של"ח צעירים ללווי טיולים וסיורים בשכבה, ומשתתפים בתכנון וביצוע פעילויות חברתיות ערכיות, בביה"ס ומחוצה לו. הקבוצה מונה 30 נבחרים משכבת ח', העוברים הכשרה שנתית הכוללת קורס קיץ.

מש"צים ט'

לקראת עלייתם לשכבת ט' הבוגרת, עוברים פרחי של"ח צעירים, שפעלו בקביעות בשכבת ח', קורס הכשרה מחוזי לקבלת דרגת מדריך של"ח.
מדריכי השכבה הבוגרת מתכננים פעילויות בביה"ס, פועלים בקהילה בתכנית "אדמקום", מלווים טיולים וסיורים בכל השכבות ונותנים הדרכות לצידם של מורי של"ח בביה"ס. הקבוצה מונה 35 תלמידי ט', בוגרי קורס משצ"ים.

נאס"א בוגרים

קבוצה הנפגשת כל שבוע זו השנה השנייה ברציפות. הקבוצה פועלת לאחר שעות הלימודים ועוסקת בפעילות כמו הגנה עצמית, דינאמיקה קבוצתית, טיולי אופניים, או ספורט אתגרי וחבריה מקבלים תמיכה לימודית.

נאס"א צעירים

לאחר החגים תתגבש קבוצת נאס"א בשכבת ז' לפעילות מונחית, ותתחיל לפעול בדומה לפעילות הקבוצה הבוגרת.

הנהגת מארג תלמידים

קבוצת תלמידים הפועלת להעמקת החינוך הערכי בקהילת ביה"ס עפ"י תכנית מארג. הקבוצה מקדמת יוזמות בנושא, ושואפת לבנות חברה בית ספרית הפועלת בזיקה לערכים יהודיים, ציוניים, אזרחיים- חברתיים, להם מחויב ביה"ס בחזונו.

מנחים עמיתים

קבוצת תלמידים הנבחרת ע"י המחנכים/ות ומובילה את נושא מניעת התמכרויות: מלחמה בעישון, באלכוהול ובסמים. הקבוצה עוברת קורס הכשרה מיוחד ומובילה את הנושא בביה"ס. העמיתים מעבירים שיעורים בנושא ושותפים באירועים בית-ספריים בהדרכת שפ"י – משרד החינוך. נבחרים 20 תלמידים משכבת ח' הממשיכים את הפעילות גם בשכבת ט'.

נאמני מחשב, רכוש והגברה

תלמידים בעלי יכולת טכנית, המבינים בציוד הגברה, מחשוב וציוד אורקולי, מסייעים בתחום באירועי ביה"ס עפ"י צרכי השעה: הקבוצה עוזרת בתחזוקה ראשונית של מחשבים בחדרי המחשבים, מקימה הגברה, מפעילה מוסיקה וכד'.

אות הנוער

תלמידי שכבת ז' מוזמנים לקחת חלק בתכנית "אות הנוער". מטרת התכנית – גלוי אחריות אישית, חברתית, סביבתית ולאומית. התכנית מלמדת לפעול ולתרום למען הפרט והקהילה. המשתתפים מוזמנים להמשיך בתכנית גם בשכבות הגבוהות.

מד"צים

מחלקת הנוער מזמינה את התלמידים המעוניינים לעבור קורס הדרכה ולהתנסות בהעברת פעולות. באופן זה עולה מספר התלמידים המתנסה בהובלת קבוצות, פיתוח אישי ובמנהיגות.

התרמות

פעם בשנה משתתפת כל שכבה באירוע התרמה, עפ"י דרישת המחלקה לשירותים חברתיים בעיר ומערך המתנדבים בה. ההתרמה מתבצעת בשיתוף פעולה עם ארגוני המתנדבים ובהדרכתם. אנו רואים בגיוס כספים ומשאבים למען נזקקים פעילות ערכית חשובה ומצפים מכל התלמידים להתפנות לעניין ביום ההתרמה.

"תמיד בסביבה"

קבוצת התנדבות ייחודית לתלמידי שכבת ח'. הקבוצה עוברת הכשרה מיוחדת ובמהלך השנה מעבירה פעילויות מגוונות, הקשורות לאיכות הסביבה בקרב ילדי הגן בעיר.

פעילויות במסגרות התנדבות עירוניות חוץ בית ספריות

בכל שנה נפתחות קבוצות פעולה לפיתוח מעורבות חברתית ואזרחות פעילה. התלמידים מוזמנים לפעול ולתרום במסגרות מיוחדות כמו: "אות הנוער", מתנ"סים, איסוף מזון, איכות הסביבה, סיוע בגני ילדים, סיוע לילדים בעלי צרכים מיוחדים, שילוב במתנ"סים ובמועדוניות ועוד.

מש"צים

מועצת תלמידים

נבחרות כדור עף

רדיו אלון